

PATVIRTINTA

Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro tarybos
2020 m. spalio 27 d. protokolu Nr. 600000-TP-8

VILNIAUS UNIVERSITETO GYVYBĖS MOKSLŲ CENTRO IR EUROPOS MOLEKULINĖS BIOLOGIJOS LABORATORIJOS PARTNERYSTĖS INSTITUTO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šie nuostatai reglamentuoja Vilniaus universiteto (toliau – Universitetas) Gyvybės mokslų centro (toliau – GMC) ir Europos molekulinės biologijos laboratorijos (toliau – EMBL) partnerystės instituto (toliau – VU GMC-EMBL PI) veiklos tikslus, uždavinius, funkcijas, lėšų ir turto naudojimą, valdymą ir veiklos organizavimą.

2. VU GMC-EMBL PI yra šakinis akademinis GMC *sui generis* padalinys, nedeleguojantis savo atstovų į GMC tarybą. Padalinys yra pavaldus GMC direktoriui ir atskaitingas GMC tarybai. VU GMC-EMBL PI pavaldumas GMC direktoriui priskiriamas rektoriaus įsakymu.

3. VU GMC-EMBL PI veiklos teisinis pagrindas yra Susitarimas dėl Europos molekulinės biologijos laboratorijos įkūrimo, pasirašytas 1973 m. gegužės 10 d. Ženevoje ir ratifikuotas 2019 m. balandžio 26 d. Lietuvos Respublikos įstatymu Nr. XIII-2076 „Dėl susitarimo dėl Europos molekulinės biologijos laboratorijos įkūrimo ratifikavimo“ ir VU GMC-EMBL genomo tyrimų technologijų partnerystės sutartis Nr. (1.79) SU-1692 (toliau – Partnerystės sutartis), 2020 m. rugsėjo 8 d. pasirašyta tarp Universiteto ir EMBL.

4. VU GMC-EMBL PI savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir juos įgyvendinančiais teisės aktais, Vilniaus universiteto statutu (toliau – Statutas), Universiteto senato ir tarybos nutarimais, rektoriaus, prorektorijų ir kanclerio įsakymais, GMC nuostatais, GMC tarybos nutarimais, Universiteto strateginiu veiklos planu, GMC Strateginiu veiklos planu, Partnerystės sutartimi, šiais nuostatais ir kitais teisės aktais.

5. VU GMC-EMBL PI steigia ir likviduoja bei jo nuostatus GMC direktoriaus teikimu tvirtina GMC taryba.

6. VU GMC-EMBL PI struktūrą sudaro jo valdymo organai: mokslo direktorius (toliau – Mokslo direktorius) ir vykdantysis direktorius (angl. *Chief operational officer*), (toliau – Vykdantysis direktorius) ir vidiniai organizaciniai administracinio padalinio teisių neturintys dariniai – mokslinės grupės (toliau – Mokslinės grupės).

7. VU GMC-EMBL PI vadovauja ir už jo veiklą atsako Mokslo direktorius, skiriamas šių nuostatų 15 punkte nustatyta tvarka.

8. VU GMC-EMBL PI pagal savo kompetenciją tvarko mokslo, leidybos, ūkio, finansinius ir organizacinius reikalus šiuose nuostatuose ir kituose VU GMC-EMBL PI veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose bei Partnerystės sutartyje nustatyta tvarka.

9. Už Partnerystės sutarties įgyvendinimą VU GMC-EMBL PI atskaitingas Partnerystės priežiūros komitetui, kurio sudėtis ir funkcijos apibrėžti Partnerystės sutartyje.

II SKYRIUS

VU GMC-EMBL PI VEIKLOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

10. VU GMC-EMBL PI pagrindinė veikla yra plėtoti aukšto tarptautinio lygio mokslinius tyrimus, užtikrinti mokslo ir studijų vienovę, užtikrinti mokslinių tyrimų kokybę, rengti aukštos kvalifikacijos mokslininkus ir specialistus, dalyvauti inovacinėje veikloje ir aukštųjų technologijų verslo plėtroje.

11. VU GMC-EMBL PI įgyvendina savo veiklos planą, kuriame numatyti prioritetai, jų įgyvendinimo priemonės, terminai ir rodikliai. VU GMC-EMBL PI veiklos planas sudaromas penkeriems metams, atsižvelgiant į Universiteto strateginį veiklos planą, GMC strateginį veiklos

planą, VU GMC-EMBL PI tikslus ir uždavinius bei Partnerystės sutartį. VU GMC-EMBL PI veiklos plano įgyvendinimo kontrolę atlieka GMC direktorius.

12. VU GMC-EMBL PI veiklos tikslai:

12.1. inicijuoti ir plėtoti naujas genomo redagavimo tyrimų ir taikymų kryptis bei technologijas GMC bei skatinti genomo redagavimo technologijų taikymą GMC bei Lietuvos mokslo ir studijų institucijose ir versle;

12.2. skatinti GMC ir kitų Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimą su EMBL ir kitais EMBL partnerystės institutais;

12.3. stiprinti GMC mokslines kompetencijas ir tarptautinę akademinę reputaciją, plėtojant dvišalius EMBL ir GMC santykius;

12.4. pritraukti iš užsienio talentingus tyrėjus ir doktorantus darbui ar studijoms GMC;

12.5. stiprinti GMC studijų potencialą įtraukiant studentus į mokslinius tyrimus, vykdomus VU GMC-EMBL PI;

12.6. visokeriopai skatinti GMC mokslininkus ir studentus dalyvauti tarptautinėse EMBL programose ir renginiuose;

12.7. perkelti ir įgyvendinti gerąsias EMBL mokslinių tyrimų ir akademinės veiklos organizavimo praktikas GMC;

12.8. aktyviai skleisti visuomenėje žinias ir pasiekimus gyvybės mokslų srityje, viešinant VU GMC-EMBL PI mokslo rezultatus.

13. VU GMC-EMBL PI įgyvendinami uždaviniai:

13.1. įkurti tarptautinio lygio Mokslines grupes, vystančias ir plėtojančias genomo redagavimo mokslinius tyrimus ir studijas GMC;

13.2. sukurti ir įgyvendinti atvirų tarptautinių konkursų į mokslines darbo vietas GMC bei talentingų tyrėjų atrankos sistemą ir praktiką;

13.3. inicijuoti ir vykdyti bendrus mokslinių tyrimų projektus su EMBL, EMBL partnerystės institutais ar kitais tarptautiniais partneriais;

13.4. pritraukti išorinį finansavimą GMC vykdomiems moksliniams tyrimams iš nacionalinių ir tarptautinių konkursinių finansavimo šaltinių;

13.5. plėtoti bendradarbiavimą su Lietuvos ir užsienio aukštųjų technologijų įmonėmis ir gyvybės mokslų pramonės organizacijomis.

14. VU GMC-EMBL PI funkcijos:

14.1. vykdo mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą ir analizuoja bei remia naujas tematinės iniciatyvas, atitinkančias VU GMC-EMBL PI tyrimų kryptis;

14.2. teikia pasiūlymus ir paraiškas mokslinių tyrimų ir eksperimentinę plėtrą (toliau – MTEP) finansuojančioms organizacijoms bei vykdo užsakomuosius valstybės institucijų ir pramonės įmonių projektus;

14.3. kartu su EMBL, GMC arba savarankiškai organizuoja tarptautinius mokslo renginius;

14.4. organizuoja tarptautinius mokslinius mainus ir juose dalyvauja, skatina tyrėjų tarpinstitucinį ir tarpsektorinį mobilumą;

14.5. įgyvendina šiuolaikine tarptautine gerąja praktika paremtus mokslinės veiklos organizavimo modelius;

14.6. teikia informaciją EMBL apie instrumentinius tyrimų pajėgumas, materialiuosius ir nematerialiuosius mokslo infrastruktūros resursus;

14.7. bendradarbiauja ir palaiko ryšius su Lietuvos institucijomis ir (ar) organizacijomis, dalinasi patirtimi, teikia metodinę pagalbą;

14.8. įgyvendina Partnerystės sutartimi Universiteto prisiimtus įsipareigojimus EMBL;

14.9. atlieka kitas Statutui ir Lietuvos Respublikos teisės aktams neprieštaraujančias funkcijas, reikalingas veiklos tikslams įgyvendinti.

III SKYRIUS

VU GMC-EMBL PI VALDYMAS

15. VU GMC-EMBL PI vadovauja Mokslo direktorius, kurį GMC direktoriaus teikimu, pritarus GMC tarybai, 5 metų kadencijai skiria Universiteto rektorius arba jo įgaliotas asmuo. Mokslo

direktoriumi skiriamas tarptautiniu mastu pripažintas mokslininkas, atitinkantis vyriausiojo mokslo darbuotojo kvalifikacinius reikalavimus ir turintis vadybinės patirties.

16. VU GMC-EMBL PI administracinę veiklą vykdo Mokslo direktoriui pavaldus Vykdantysis direktorius, kurį GMC direktoriaus teikimu 5 metų kadencijai skiria Universiteto rektorius arba jo įgaliotas asmuo.

17. Mokslo direktoriaus ir Vykdančiojo direktoriaus įgaliojimai nutrūksta pasibaigus kadencijai arba atsistatydinus. Mokslo direktorius ar Vykdantysis direktorius turi nedelsdamas atsistatydinti, jei GMC taryba dviejų trečdalių balsų dauguma pritaria GMC direktoriaus pareikštam nepasitikėjimui Mokslo direktoriumi ar Vykdančiuoju direktoriumi. Jei Mokslo direktorius ar Vykdantysis direktorius, kuriuo nepasitikėjimą pareiškė GMC direktorius, GMC tarybai priėmus atitinkamą sprendimą nedelsdamas neatsistatydina, darbo sutartis su juo nutraukiama dėl šio punkto ir Statuto 24 straipsnio 4 dalies pažeidimo, kuris prilyginamas šiurkščiam darbo pareigų pažeidimui.

18. Mokslo direktorius yra atsakingas ir atskaitingas GMC tarybai ir GMC direktoriui. Vykdantysis direktorius yra tiesiogiai pavaldus Mokslo direktoriui ir atsakingas bei atskaitingas Mokslo direktoriui ir GMC direktoriui.

19. Kai Mokslo direktorius negali eiti pareigų (dėl ligos, atostogų, komandiruotės ar pan.), jį pavaduoja Vykdantysis direktorius, arba, šiam nesant, kitas VU GMC-EMBL PI darbuotojas, paskirtas GMC direktoriaus potvarkiu Mokslo direktoriaus teikimu. Kai Vykdantysis direktorius negali eiti pareigų (dėl ligos, atostogų, komandiruotės ar pan.), jį pavaduoja Mokslo direktorius arba, šiam nesant, kitas VU GMC-EMBL PI darbuotojas, paskirtas GMC direktoriaus potvarkiu Vykdančiojo direktoriaus teikimu.

20. Mokslo direktorius:

20.1 atstovauja VU GMC-EMBL PI visais akademiniais ir mokslinio bendradarbiavimo klausimais, įskaitant ryšius su akademiniais ir pramonės partneriais;

20.2. inicijuoja naujas VU GMC-EMBL PI mokslinių tyrimų kryptis;

20.3. atsako už vadovavimą VU GMC-EMBL PI ir VU GMC-EMBL PI veiklos atitikimą statuto, GMC ir VU GMC-EMBL PI nuostatų, kitų teisės aktų ir Partnerystės sutarties reikalavimams;

20.4. teikia GMC direktoriui siūlymus teikti GMC tarybai svarstyti klausimus dėl VU GMC-EMBL PI Mokslinių grupių steigimo ir likvidavimo;

20.5. atsako už VU GMC-EMBL PI akademinis ryšius su EMBL;

20.6. inicijuoja VU GMC-EMBL PI mokslinių seminarų ir renginių, susijusių su EMBL naryste, organizavimą;

20.7. atsako už akademinės etikos nuostatų įgyvendinimą VU GMC-EMBL PI veikloje;

20.8. įgyvendindamas jam priskirtas funkcijas, duoda privalomus nurodymus VU GMC-EMBL PI darbuotojams.

21. Vykdantysis direktorius:

21.1. suderinęs su Mokslo direktoriumi teikia GMC direktoriui siūlymus dėl konkursų į mokslines pareigas bei siūlymus priimti į darbą ir (arba) atleisti iš darbo VU GMC-EMBL PI darbuotojus;

21.2. suderinęs su Mokslo direktoriumi teikia siūlymus GMC direktoriui teikti GMC tarybai VU GMC-EMBL PI nuostatų pakeitimus;

21.3. suderinęs su Mokslo direktoriumi teikia siūlymus GMC direktoriui dėl VU GMC-EMBL PI darbuotojų skatinimo ir (arba) nuobaudų už darbo pareigų pažeidimus;

21.4. atsako už VU GMC-EMBL PI veiklos administravimą ir už VU GMC-EMBL PI veiklos plano parengimą bei įgyvendinimą;

21.5. atsako už skatinimo už mokslo pasiekimus sistemos įgyvendinimą;

21.6. atsako už VU GMC-EMBL PI priskirtos mokslinės ir studijų įrangos ir infrastruktūros efektyvų panaudojimą bei atviros prieigos prie infrastruktūros užtikrinimą;

21.7. kartu su Mokslo direktoriumi atsako už VU GMC-EMBL PI ūkinę ir finansinę veiklą, už teisėtą ir taupų VU GMC-EMBL PI lėšų, skirtų administravimui, bei turto panaudojimą;

21.8. atsako už sutarčių, reikalingų VU GMC-EMBL PI vykdomai mokslo veiklai, sudarymą ir užtikrina VU GMC-EMBL PI iniciatyva sudarytų sutarčių tinkamą vykdymą;

21.9. atsako už VU GMC-EMBL PI mokslo rezultatų vidaus ir išorės komunikaciją;

21.10. atsako už intelektualinės nuosavybės komercializavimą, mokslo ir verslo bendradarbiavimo skatinimą ir plėtrą;

21.11. įgyvendindamas jam priskirtas funkcijas ir pavestas užduotis duoda privalomus nurodymus VU GMC-EMBL PI darbuotojams;

21.12. užtikrina VU GMC-EMBL PI darbuotojų darbo saugą ir vidaus tvarką;

21.13. vykdo kitas Universiteto arba GMC teisės aktuose Vykdančiajam direktoriui priskirtas funkcijas bei atlieka kitas pavestas pareigas.

22. VU GMC-EMBL PI veiklos priežiūrą vykdo Partnerystės priežiūros komitetas (angl. *Partnership Steering Committee*), kurį sudaro du (2) EMBL ir du (2) GMC atstovai: GMC direktorius ir Mokslo direktorius.

23. VU GMC-EMBL PI mokslinių tyrimų kryptių bei kokybės priežiūrą vykdo Patariamoji mokslo taryba (angl. *Scientific Advisory Board*) sudaryta iš tarptautinių ekspertų genomo redagavimo srityje, įskaitant Mokslo direktorių ir bent vieną ekspertą deleguotą EMBL. Patiriamosios mokslo tarybos veiklą reglamentuoja Patiriamosios mokslo tarybos darbo reglamentas, patvirtintas GMC direktoriaus.

24. Patariamoji mokslo taryba vykdo šias funkcijas:

24.1. vertina VU GMC-EMBL PI mokslinę veiklą;

24.2. pataria Mokslo direktoriui dėl mokslinių tyrimų programos strategijos;

24.3. atlieka Mokslinių grupių vadovų mokslinės veiklos vertinimą (grupės vadovų vertinimas bus atliekamas po jų pirmųjų ketverių (4) metų, remiantis geriausia tarptautine patirtimi);

24.4. teikia informaciją Partnerystės priežiūros komitetui.

25. Aktualiems einamiesiems VU GMC-EMBL PI veiklos klausimams spręsti sudaromas patariantysis organas – VU GMC-EMBL PI kolegija (toliau – Kolegija). Kolegija svarsto ir teikia Mokslo direktoriui ir Vykdančiajam direktoriui siūlymus VU GMC-EMBL PI veiklos, mokslo, ūkio ir kitais klausimais, padeda Mokslo direktoriui ir Vykdančiajam direktoriui koordinuoti Mokslinių grupių darbą, padeda vykdyti Universiteto ir GMC teisės aktus bei Partnerystės sutartimi Universiteto prisiimtus įsipareigojimus.

26. Kolegiją sudaro VU GMC-EMBL PI Mokslinių grupių vadovai, GMC šakinių padalinių vadovai arba jų deleguoti asmenys, atsakingi už bendradarbiavimo su EMBL plėtojimą, VU GMC-EMBL PI doktorantų atstovas.

27. Kolegijos veiklos forma – posėdžiai. Kolegijos posėdžiai šaukiami Mokslo direktoriaus sprendimu. Kolegijos posėdžiams pirmininkauja Mokslo direktorius arba Vykdančysis direktorius. Kolegijos posėdis teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip du trečdaliai visų jos narių. Kolegijos nutarimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma, išskyrus atvejus, kai šiuose nuostatuose ar Kolegijos darbo reglamente nustatytas kvalifikuotos balsų daugumos reikalavimas.

28. Kolegijos personalinę sudėtį Mokslo direktoriaus teikimu tvirtina GMC direktorius.

29. VU GMC-EMBL PI sudaromos Mokslinės grupės, kurias, atsižvelgiant į atviro tarptautinio konkurso rezultatus, Mokslo direktoriaus, teikimu tvirtina GMC taryba.

30. Mokslinei grupei vadovauja atviro tarptautinio konkurso būdu išrinktas laimėtojas - Mokslinės grupės vadovas (toliau – Vadovas; ang. *Group leader*), kurį Mokslo direktoriaus teikimu tvirtina GMC direktorius. Vadovas yra skiriamas 5 metams ir jo kadencijų skaičius neribojamas. Vadovas yra atskaitingas Mokslo direktoriui.

31. Vadovo funkcijos:

31.1. siūlo Mokslo direktoriui mokslinių tyrimų kryptis bei temas ir kartu su Mokslo direktoriumi atsako už mokslinės tematikos vykdymą, taip pat už mokslinės veiklos tęstinumą;

31.2. teikia Mokslo direktoriui informaciją apie mokslinių tyrimų rezultatus;

31.3. atsako už Mokslinės grupės mokslinio darbo planavimą ir įgyvendinimą;

31.4. atsako už komunikaciją su Mokslinės grupės darbuotojais ir Mokslo direktoriumi;

31.5. atsako už Mokslinės grupės darbuotojų mokslinės ir pedagoginės veiklos kokybės vertinimą, įskaitant dalyvavimą veiklos valdymo pokalbiuose;

31.6. kartu su Vykdančiuoju direktoriumi atsako už Mokslinei grupei priskirtos mokslinės ir studijų įrangos efektyvų naudojimą, teisėtą ir taupų priskirtų lėšų ir turto naudojimą ir tinkamą apskaitą bei Mokslinės darbo grupės darbuotojų darbo saugą.

IV SKYRIUS

VU GMC-EMBL PI LĖŠOS IR TURTAS

32. VU GMC-EMBL PI veiklai vykdyti savarankiškai valdomas ir naudojamas lėšas sudaro:

- 32.1. Europos Sąjungos struktūrinės paramos bendrojo finansavimo lėšos;
- 32.2. valstybės biudžeto asignavimai mokslui;
- 32.3. Lietuvos ir tarptautinių MTEP veiklą finansuojančių organizacijų lėšos;
- 32.4. pajamos gautos už vykdomus užsakomuosius darbus bei licencijas;
- 32.5. kitos teisėtai įgytos lėšos.

33. VU GMC-EMBL PI Lietuvos Respublikos bei Universiteto teisės aktų nustatyta tvarka savarankiškai naudoja šių nuostatų 32.1-32.5 papunkčiuose išvardintas lėšas. Šių lėšų planavimą ir apskaitą pagal GMC tarybos patvirtintas metines sąmatas ir projektų finansavimo ir administravimo sutartis įgyvendina Vykdantysis direktorius.

34. VU GMC-EMBL PI lėšomis įsigytas turtas Universiteto teisės aktų nustatyta tvarka priskiriamas VU GMC-EMBL PI šiuose nuostatuose nustatytai veiklai užtikrinti. VU GMC-EMBL PI turtas registruojamas ir apskaitomas Universitete nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. VU GMC-EMBL PI nuostatai keičiami GMC tarybos nutarimu juos išdėstant nauja redakcija.

36. Su šiais nuostatais dokumentų valdymo sistemoje supažindinami visi VU GMC-EMBL PI darbuotojai.
